

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-ЖА Е. SHARPSTON

представено на 8 юли 2010 година¹

1. С това преюдициално запитване от Съда отново е поискано да тълкува Решение № 1/80 на Съвета по асоцииране ЕИО—Турция (наричано по-нататък „Решение № 1/80“)². Конкретният въпрос, който се поставя в настоящото дело, е свързан със статута на дъщерята на турски работник, която получава разрешение да го последва в държава членка и прави това по силата на член 7 от това решение. Преди изтичането на тригодишния период, след който може да възникне право на достъп до пазара на труда съгласно първа алинея, първо тире от този член, тя се омъжва за турски гражданин в Турция, но остава „под един и същи покрив“ с работника и съпругата му в Нидерландия през този период. Националните органи на тази държава членка се опитват да отнемат правото ѝ на пребиваване. Те твърдят, че поради сключения от нея брак тя престава да бъде член на семейството на турски работник по смисъла на този член и поради това губи правото си да остане в приемащата държава членка.

Правна уредба

Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция

2. Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция³ (наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“) е сключено през 1963 г.

3. Член 59 от Допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране⁴ гласи следното:

„В областите, които са включени в настоящия протокол, Турция не може да се възползва от по-благоприятен режим от този, който държавите членки са възприели помежду си по силата на Договора за създаване на Общността.“

1 — Език на оригиналния текст: английски.

2 — Решение № 1/80 от 19 септември 1980 година за развиване на асоциирането, прието от Съвета за асоцииране, създаден съгласно Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, подписано в Анкара на 12 септември 1963 г.

3 — Споразумение за асоцииране между ЕИО и Турция, подписано в Анкара на 12 септември 1963 г.

4 — Допълнителен протокол, подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 г. (ОВ L 293, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 37).

4. Глава II от Решение № 1/80 е озаглавена „Социални разпоредби“. Раздел 1 от тази глава е озаглавен „Въпроси, свързани със заетостта и свободното движение на работници“. Той включва членове 6—16 от решението.

5. Член 6, параграфи 1 и 2 гласи:

„1. При спазване на условията на член 7 във връзка със свободния достъп до заетост на членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, същият има право:

- на подновяване на разрешителното му за работа от неговия работодател, ако е нает на работа, след една година легална заетост в тази държава членка,
- да отговаря пред работодател по свой избор в същата професия на друго предложение за работа, направено при общи условия и регистрирано в службите по заетост на тази държава членка, след три години легална заетост в същата и при условие на предимство на работниците от държавите — членки на Общността,
- да се ползва със свободен достъп до всяка дейност като заето лице по свой избор в същата държава членка след четири години легална заетост в тази държава членка.

2. Годишните отпуски и отсъствия поради майчинство или трудова злополука или кратките периоди на болест се считат за периоди на легална заетост. Периодите на принудителна безработица, надлежно удостоверени от компетентните власти, и продължителните отсъствия по болест не се считат за периоди на легална заетост и не засягат правата, придобити по силата на предходния период на заетост.“ [неофициален превод]

6. Член 7 от Решение № 1/80 посочва:

„Членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, които са получили разрешение да го последват:

- имат право да отговарят, при спазване на условието за предимство на работниците от държавите — членки на Общността, на всяко предложение за работа, когато пребивават на законно основание в същата държава членка най-малко три години,
- се ползват в същата държава членка със свободен достъп до всяка дейност по свой избор като заети лица, когато пребивават на законно основание в нея най-малко пет години.

Децата на турските работници, придобили професионална квалификация в приемащата страна, могат да отговарят на всяко предложение за работа в тази държава членка, независимо от продължителността на пребиваването си в нея, при условие

че един от родителите законно е нает на работа в съответната държава членка най-малко три години.“ [неофициален превод]

в главното производство, обяснява по какъв начин възнамерява да използва правомощията си, предоставени му от Vw 2000 и от Vb 2000.

7. Член 14, параграф 1 от Решение № 1/80 предвижда:

„Разпоредбите на настоящия раздел се прилагат, при условие че се спазват ограниченията, обосновани от съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.“ [неофициален превод]

10. С член 14, параграф 1 от Vw 2000 националните органи на Нидерландия поспециално са оправомощени да уважават и да отхвърлят молби от чужди граждани за издаване и подновяване на разрешения за пребиваване с определен срок и да изменят тези разрешения. С член 14, параграф 2 се позволява издаването на такива разрешения при някои ограничения или условия.

Национално законодателство

8. Wet van 23 november 2000 tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet (Закон от 23 ноември 2000 г. за цялостно изменение на Закона за чужденците) (наричан по-нататък „Vw 2000“) влиза в сила на 1 април 2001 г.

11. Член 18, параграф 1 от Vw 2000 предвижда, че молбата за удължаване на разрешение за пребиваване с определен срок може да бъде отхвърлена по различни причини. Те включват случаите, при които 1) молителят е представил невярна информация или е затаил данни, които биха довели до отхвърляне на първоначалната молба за издаване или за подновяване на разрешението, и 2) молителят не се е съобразил с ограничението, във връзка с което е издадено разрешението, или с условията, свързано с неговото издаване.

9. На същата дата влизат в сила и Vreemdelingenbesluit (Постановление относно чужденците) 2000 (наричано по-нататък „Vb 2000“) и Voorschrift Vreemdelingen (Правилник относно чужденците). Във Vreemdelingencirculaire (Инструкция по прилагането на Закона за чужденците) 2000 (наричана по-нататък „Vc 2000“) Staatssecretaris van Justitie (Държавен секретар по правосъдие) — ответник

12. Член 19 от Vw 2000 позволява на националните органи да отменят разрешение за пребиваване на някои основания, които биха могли да обосноват отказ на молбата за подновяване на разрешението. Те включват случаите, посочени в точка 11 по-горе.

13. Член 3.51, параграф 1, буква а) от Vb 2000 предвижда, че разрешението за пребиваване с определен срок, подчинено на ограничение, свързано с по-нататъшното пребиваване, може да бъде издадено на чужд гражданин, пребивавал в Нидерландия три години като притежател на разрешение за пребиваване, при ограничително условие, свързано със събирането на семейство с лице, което има право на постоянно пребиваване.

14. Установените във Vc 2000 насоки съдържат разпоредби, целящи да регламентират начина, по който нидерландските органи трябва да прилагат разпоредбите на Решение № 1/80. В част B11/3.5 от тази инструкция, в редакцията ѝ към момента на разглежданото в главното производство решение, е предвидено следното:

„[...] „членове на семейството“: съпругът на турския работник и техните преки роднини по низходяща линия на възраст под 21 години или лица, които са на тяхна издръжка, както и преките роднини по възходяща линия на този работник и неговия съпруг, които са на тяхна издръжка [...]

„законно пребиваващ“: това понятие предполага, че членът на семейството трябва действително да е живял с турския работник за непрекъснат период от три или пет години [...]. При изчисляването на този период следва обаче да се отчитат кратките прекъсвания на съжителството, извършени без намерение за прекратяването му. Пример в това отношение може да бъде отсъствието по основателни причини от общото жилище за разумен срок

или принудителен престой за по-малко от шест месеца на съответното лице в неговата страна на произход [...]“

15. Част B2/8.3 от Vc 2000, в редакцията ѝ към момента на разглежданото в главното производство решение, гласи следното:

„Разрешение за пребиваване не се издава, ако пълнолетното дете фактически не е или не е било част от семейството на родителя в страната на произход. „Фактически е част от семейството“ означава, че:

— семейната връзка вече е съществувала в чуждата страна,

— съществува морална и финансова зависимост от родителя, която вече е била налице в чуждата страна,

— чуждият гражданин живее с родителя/родителите си.

Пълнолетните деца фактически вече не са част от семейството, ако действителната семейна връзка може да се разглежда като прекъсната. Такъв е случаят винаги когато е налице поне едно от следните обстоятелства:

[...]

— чуждият гражданин създава отделно семейство, като сключва брак или създава връзка,

— чуждият гражданин отговаря или са му поверени родителските права за дете, родено в брака или извън него, отговаря за дете като приеман родител, отговаря за осиновено дете или за други членове на семейството на негова издръжка.

[...]

16. Що се отнася до правото на пребиваване на член на семейството, който е завършил тригодишния период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире от Решение № 1/80, част В11/3.5.1 от Вс 2000 предвижда:

„[...] свободният достъп до пазара на труда съгласно член 7, първа алинея, второ тире от Решение № 1/80 се прилага след три години законно пребиваване. Това по-благоприятно правило за членовете на семейството на турски работник представлява изключение от член 7, първа алинея, първо тире от Решение № 1/80. Това по-благоприятно правило трябва да се прилага винаги.

[...]

Съгласно член 7 от Решение № 1/80, към пребиваването на членовете на семейството не се поставят никакви други условия след тригодишния период на законно пребиваване. [...]

Главното производство и преюдициалните въпроси

17. Г-жа Pehlivan, жалбоподателка по главното производство, е родена на 7 август 1979 г. и има турско гражданство. Тя влиза в Нидерландия на 11 май 1999 г. Staatssecretaris van Justitie ѝ издава обикновено разрешение за пребиваване с определен срок, валидно от 9 август 1999 г., в което е отбелязано „събиране на семейството в широк смисъл при родителите“. Това разрешение е удължено последно до 24 юли 2003 г.

18. На 22 декември 2000 г. г-жа Pehlivan сключва брак в Турция с г-н Ekrem Pehlivan, турски гражданин. На 30 март 2002 г. им се ражда син. Макар да се оказва, че жалбоподателката е трябвало да съобщи за брака на нидерландските органи към момента на сключването му или скоро след това, тя всъщност го прави едва на 3 май 2002 г.

19. Малко преди раждането на сина ѝ, на 19 март 2002 г., г-жа Pehlivan подава молба за промяна на отбелязването в нейното разрешение за пребиваване, с оглед то да се замени с отбелязването „продължаващо пребиваване“. С решение от 13 октомври 2003 г. (наричано по-нататък „разглежданото решение“) Staatssecretaris van Justitie отменя разрешението за пребиваване на г-жа Pehlivan и същевременно отхвърля молбата ѝ за промяна на отбелязването.

20. Причината, която е посочена като основание за отмяната на разрешението за пребиваване, е, че действителната семейна връзка е прекъсната в резултат на сключения от г-жа Pehlivan брак на 22 декември

2000 г. Отмяната е с обратно действие и влиза в сила на тази дата.

21. От 12 август 1999 г. до 1 април 2005 г.⁵ г-жа Pehlivan живее с родителите си в Нидерландия. Тя продължава да живее при тях независимо от брака си. Съгласно декларацията, направена от г-жа Pehlivan пред административна комисия в тази държава, съпругът ѝ е дошъл в Нидерландия и е пребивавал при нея и родителите ѝ в продължение на девет месеца след юни 2002 г. Той е експулсиран след отхвърлянето на молбата му за пребиваване. Бракът е разтрогнат с решение на турски съд от 10 февруари 2004 г.

22. Тъй като е недоволна от решението за отмяна на разрешението за пребиваване и за отказ на молбата ѝ за промяна на отбелязването във връзка с това разрешение, на 7 ноември 2003 г. г-жа Pehlivan подава жалба по административен ред срещу разглежданото решение. Staatssecretaris van Justitie отхвърля тази жалба с решение от 12 декември 2005 г.

23. На 29 декември 2005 г. г-жа Pehlivan обжалва последното решение пред Rechtbank 's-Gravenhage (Районен съд, Хага).

⁵ — Това е датата, посочена в преюдициалното запитване. Макар нидерландското правителство да изразява в писменото си становище съмнение относно точността ѝ, не изглежда спорен фактът, че г-жа Pehlivan е живяла при родителите си поне три години след издаването на решението ѝ за пребиваване.

24. Тъй като счита, че е необходимо тълкуване на член 7 от Решение № 1/80, за да се разреши спорът по главното производство, националната юрисдикция решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Трябва ли член 7, първа алинея, първо тире от [Решение № 1/80] да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се прилага, ако даден член на семейство на турски работник действително е живял с него в продължение на три години, без правото на пребиваване на този член на семейството да е оспорено през тези три години от компетентните национални органи?

б) Недопустима ли е съгласно член 7, първа алинея, първо тире от [Решение № 1/80] възможността през тези три години дадена държава членка да реши, че ако даден член на семейството, който е бил приет на нейната територия, сключи брак, той не може да черпи права от тази разпоредба, дори ако същият продължава да живее при турския работник?

2) Недопустимо ли е съгласно член 7, първа алинея, първо тире или съгласно друга разпоредба и/или принцип на европейското право след изтичането на периода от три години компетентните национални органи да оспорят с обратна сила правото на пребиваване на съответния чужд гражданин въз основа на националните разпоредби,

които определят дали това лице е член на семейството и/или дали пребивава законно през тези три години?

Съображения

3) а) Релевантно ли е за отговорите на горните въпроси обстоятелството, че чуждестранен гражданин съзнателно или несъзнателно укрива сведения, които съгласно националното законодателство са от значение за правото му на пребиваване? Ако отговорът на този въпрос е положителен, в какъв смисъл?

б) От значение ли е в това отношение дали посочените сведения са станали известни през посочения период от три години или едва след като той е изтекъл, като се има предвид, че след като посочените сведения са станали известни, компетентните национални органи вероятно трябва да предприемат (по-задълбочено) разследване, преди да приемат решение? Ако отговорът на този въпрос е положителен, в какъв смисъл?“

25. Писмени становища представят г-жа Pehlivan, германското, италианското и нидерландското правителство, както и Европейската комисия. Г-жа Pehlivan, нидерландското правителство и Комисията представят устни становища в съдебното заседание от 15 април 2010 г.

26. Поставените въпроси повдигат редица проблеми. Най-важен е посоченият във въпрос 1б, който засяга материалноправния въпрос за последиците от брака върху правото на пребиваване на дадено лице на основание член 7 от Решение № 1/80 (наричан по-нататък „член 7“). Ще отговоря първо на този въпрос. След това ще разгледам въпроси 1а и 2, които засягат правото на държава членка да оспори права, за които се твърди, че са придобити по силата на тази разпоредба, и е по-добре да се преценят заедно. Тъй като въпроси 3а и 3б засягат зависещи от отговорите на другите въпроси проблеми, ще ги разгледам на последно място.

Въпрос 1б

27. С този въпрос националният съд иска по същество да установи валидността на национална разпоредба, която предвижда, че ако дадено лице като г-жа Pehlivan, което влиза законно на територията на държава членка и което се установи да живее в нея по силата на член 7, сключи брак по време на тригодишния период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире, това лице престава да се ползва от правата, произтичащи от този член.

28. Всяка от държавите членки, представили становища пред Съда, твърди, че такава национална разпоредба е валидна. Според тях разглежданото решение, с което правото на пребиваване на г-жа Pehlivan в Нидерландия е прекратено поради нейния брак, е напълно законосъобразно. От своя страна г-жа Pehlivan и Комисията поддържат, че решението не е трябвало да бъде приемано и че правото на пребиваване на г-жа Pehlivan трябва да бъде продължено, независимо от нейния брак. Г-жа Pehlivan посочва в писменото си становище и отново в съдебното заседание, че не е затаила сведенията от органите по измамлив или непочтен начин.

Предварителни бележки

29. Необходимо е да се започне с разглеждане на контекста, в който е приет член 7.

30. В член 2, параграф 1 от Споразумението за асоцииране се установява неговата цел. Той посочва, че целта на споразумението е да подпомага постоянното и балансирано укрепване на търговските и икономическите отношения между страните. По силата на член 12 от това споразумение договарящите страни изразяват съгласие да бъдат обвързани от разпоредбите на Договора относно свободното движение на работници, които понастоящем се съдържат в членове 45, 46 и 47 от ДФЕС.

31. Решение № 2/76 на Съвета по асоцииране⁶ установява определен брой мерки за прилагане на разпоредбите на споразумението, свързани със свободното движение на работници. По-специално член 2 предоставя на заетите в държава членка турски работници някои ограничени права на достъп до пазара на труда на тази държава след тригодишен период на легална заетост. След петгодишен период на заетост тези работници имат право на свободен достъп в тази държава членка до всяка дейност като заето лице по техен избор. Член 3 посочва, че на турските деца, които „пребивават законно“ със своите родители в тази държава, се предоставя достъп в нея до общообразователни курсове. На тях обаче не им е предоставено право на достъп до пазара на труда в държавата членка, в която работи техният родител.

32. Решение № 2/76 е заменено с Решение № 1/80. В третото съображение от последното решение се посочва, че се приема за „необходимо да се подобри режимът, от който се ползват работниците и членовете на техните семейства“ [неофициален превод], в сравнение с режима, установен с Решение № 2/76.

33. С член 6 от Решение № 1/80 разпоредбите на член 2 от Решение № 2/76 се разширяват. В частност, на турския работник, „принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка“, се предоставя известна степен на сигурност по отношение на заетостта след една година легална

⁶ — Решение № 2/76 на Съвета за асоцииране от 20 декември 1976 година относно прилагането на член 12 от Споразумението за асоцииране.

заетост под формата на право на подновяване на разрешителното му за работа за същия работодател, ако е бил нает на работа. Периодът от пет години легална заетост, след изтичането на който по-рано този работник се е ползвал от свободен достъп в държавата членка до всяка дейност като заето лице по свой избор съгласно Решение № 2/76, е намален на четири години.

Член 7

34. С член 7 от Решение № 1/80, чието съдържание се разглежда в главното производство, са разширени значително разпоредбите, свързани с членовете на семейството на турски работник. Първата алинея на този член по-специално предвижда, че членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, които са получили разрешение да го последват, имат право на ограничен достъп до пазара на труда в тази страна, след като са пребивавали законно в нея най-малко три години. Когато пребивават на законно основание в тази държава най-малко пет години, те се ползват със свободен достъп до всяка дейност по свой избор като заети лица. Социалнополитическите съображения, върху които се основава член 7, са очевидни. Разпоредбите, с които се предвижда, че турски работник, който се ползва от правата по член 6, може да бъде последван от членовете на неговото семейство, обогатяват престоя на този работник в приемащата държава членка. Резултатът е от полза както за работника (подобрява

се качеството на неговия живот), така и за приемащата държава (работната сила е по-уседнала). Такива съображения от взаимен интерес са в основата на голяма част от социалната политика на Европейския съюз.

35. Съдът многократно се е произнасял по тълкуването на членове 6 и 7 от Решение № 1/80 и е установил някои общи принципи, свързани с членовете на семейството на турски работници. На първо място, член 7 има непосредствено действие в държавите членки, така че отговарящите на условията турски граждани могат пряко да се позоват на правата, които той им предоставя⁷. В резултат на това правата на членовете на семейството по-скоро са права, които възникват по силата на правото на Европейския съюз, отколкото права, произтичащи от националното право, които биха могли на следващ етап да се превърнат в „европейски“ права. Това включва правото на пребиваване на член на семейството, щом получи разрешение да влезе на територията на приемащата държава членка, докато придобие правото на достъп до заетост по силата на член 7, първа алинея, първо тире. Следователно въпросът какви условия биха могли да бъдат поставени спрямо тези права, е въпрос, който следва да се разглежда като отнасящ се към правото на Европейския съюз, а не към националното право.

36. На второ място, Решение № 1/80 не определя какво се разбира под „член на семейството“ на турски работник. Съдът

⁷ — Вж. по-специално Решение от 18 юли 2007 г. по дело Derin (C-325/05, Сборник, стр. I-6495), точка 47.

е постановил, че понятието за член на семейството трябва да се тълкува еднакво на общоносно ниво, за да се гарантира съгласувано прилагане в държавите членки⁸. Това е неизбежна последица от непосредственото действие на член 7.

37. На трето място, права не могат да възникнат, ако се основават на измамливи сведения. Такъв е случаят, например, на право на пребиваване, за което се твърди, че се основава на брак, когато той всъщност е фиктивен⁹. Трябва да се подчертае, че в случая не става дума за фиктивен брак.

38. На четвърто място, първоначалното решение дали членът на семейството на турски работник следва да получи разрешение за влизане и за пребиваване с последния в държава членка, е от компетентността на тази държава¹⁰. Приемашката държава има право да приложи условия към това влизане и пребиваване и по този начин да регламентира престоя на това лице, докато то получи право да отговаря на всяко предложение за работа¹¹.

Условията, които държава членка може да налага по отношение правото на пребиваване през тригодишния период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире

39. Какви условия може да налага държава членка по отношение на изискването, съгласно което, за да възникнат права на основание член 7, първа алинея, първо тире, членът на семейството трябва да е „пребивава[а] на законно основание“ в приемащата държава членка най-малко три години?

40. В писмените си становища германското и италианското правителство твърдят, че държавата членка би могла да приложи към влизането и пребиваването на член на семейството неограничени условия. Нидерландското правителство възприема по-нюансирана позиция. То признава, че съществуват ограничения относно естеството на условията, които могат да бъдат определени. То обаче не счита, че условие, свързано с брака, каквото е наложено на г-жа Pehlivan, попада в рамките на тези ограничения.

41. Аз съм на друго мнение.

42. От съдебната практика ясно личи, че правото на държавите членки да налагат условия при тези обстоятелства не е неограничено. Както Съдът постановява в

8 — Решение от 30 септември 2004 г. по дело Ayaz (C-275/02, Recueil, стр. I-8765), точки 38 и 39.

9 — Вж. Решение от 5 юни 1997 г. по дело Kol (C-285/95, Recueil, стр. I-3069), точка 25.

10 — Решение от 17 април 1997 г. по дело Kadiman (C-351/95, Recueil, стр. I-2133), точки 31 и 32.

11 — Пак там, точка 32.

Решение по дело Kadıman¹², на държавата членка е поверено правомощие „да постави към това право на пребиваване условия от естество да гарантират, че присъствието на члена на семейството на нейна територия е в съответствие със смисъла и целта на член 7, първа алинея от Решение № 1/80“¹³.

43. Какви са „смисълът и целта“ на член 7, първа алинея?

44. В общ смисъл Съдът постановява, че целта на тази разпоредба е да „благоприятства заетостта и пребиваването на турските работници, принадлежащи към легалния пазар на труда на държава членка, като им гарантира запазване на семейните им връзки“¹⁴. Също така той посочва, че „системата, установена с член 7, първа алинея, цели да създаде благоприятни условия за събиране на семейството в приемащата държава членка, като позволява най-напред на членовете на семейството да бъдат при работника мигрант, като впоследствие укрепва положението им чрез предоставеното им право на достъп до заетост в тази държава“¹⁵. В Решение по дело Еуър¹⁶ Съдът използва израза „фактическо събиране на семейството в приемащата държава членка“¹⁷.

12 — Пак там, точка 33.

13 — Курсивът е мой.

14 — Вж. Решение по дело Kadıman, посочено по-горе в бележка под линия 10, точка 34.

15 — Вж. Решение по дело Kadıman, посочено по-горе в бележка под линия 10, точка 36, Решение по дело Аяз, посочено по-горе в бележка под линия 8, точка 41 и Решение от 11 ноември 2004 г. по дело Cetinkaya (C-467/02, Recueil, стр. I-10895), точка 25.

16 — Решение от 22 юни 2000 г. (C-65/98, Recueil, стр. I-4747).

17 — Точка 34.

45. Съдът конкретизира тази цел, като се позовава на условията, позволяващи „събиране на семейството“, и на изискването „събирането на семейството, което обосновава влизането на територията на съответната държава на съответното лице, да се изразява през определен период от време в действително съжителство в общо домакинство с работника и това да продължава, докато самото заинтересовано лице не изпълни условията за достъп до пазара на труда в тази държава“¹⁸. Накратко Съдът посочва, че работникът и съответният член на семейството трябва „да живеят под един и същи покрив“¹⁹.

46. Бракът на г-жа Pehlivan по време на въпросния тригодишен период влияе ли върху положението ѝ? С други думи, може ли да се каже, че поради извършването на това действие тя е престанала да бъде един от „членовете на семейството на турски работник“, като по този начин е изгубила правата, които иначе би имала?

47. Считаю, че не е правилно да се смята, че на този въпрос може да се отговори само с „да“ или „не“. Истинският въпрос не е: „Сключило ли е брак съответното лице?“ Според мен не може да съществува необорима презумпция, че бракът неизбежно ще доведе до загубване на правата по член 7, първа алинея, първо тире. Въпросът е

18 — Вж. по-специално Решение по дело Kadıman, посочено по-горе в бележка под линия 10, точки 35, 37 и 40 и Решение по дело Еуър, посочено по-горе в бележка под линия 16, точка 28.

19 — Вж. Решение по дело Kadıman, посочено по-горе в бележка под линия 10, точка 42.

по-скоро: „Довел ли е бракът до загубване на семейните връзки с турския работник?“

48. В това отношение ми изглежда напълно възможно семейните връзки да се запазят след брака. В крайна сметка е факт, че след брака значителен брой двойки живеят заедно с техните семейства. Нерядко три или дори четири поколения живеят заедно под един и същи покрив. Всяко решение в тази връзка зависи от социалните и/или икономически условия на съответните семейства. В случая на семейства, които се опитват да се справят в страна, която не е тяхната, често изборът ще бъде продиктуван от комбинация от тези фактори. Има вероятност семейните връзки да са силни, а парите да не стигат. Мисля, че не може да има обвързващо правило за това, какво представлява отделно семейство. Да се определи дали семейните връзки се запазват след брака, е фактически въпрос, който трябва да се реши във всеки отделен случай. Всички релевантни фактори трябва да бъдат взети предвид.

49. Макар това да е въпрос, който в крайна сметка националният съд ще трябва да реши, нищо в преюдициалното запитване не показва, че в случая на г-жа Pehlivan семейните връзки не са били запазени. В акта за запитване се посочва, че тя влиза в Нидерландия на 11 май 1999 г. и там живее при родителите си след 12 август 1999 г. Въпреки че се омъжва на 22 декември 2000 г. и нейният съпруг живее с нея при родителите ѝ в Нидерландия, той

остава само за период от девет месеца (от юни 2002 г.), преди да бъде експулсиран. Година по-късно, на 10 февруари 2004 г., бракът е разтрогнат. Г-жа Pehlivan продължава да живее при родителите си (на различни адреси) до 1 април 2005 г.²⁰, когато тя и синът ѝ се преместват. В нито един момент по време на тригодишния период, предвиден за придобиване на правата по член 7, г-жа Pehlivan не престава да живее под един и същи покрив с родителите си в Нидерландия.

50. Смятам, че предложеният от мен подход е намерил отражение в съответната съдебна практика. Както в случая, в Решение по делото Еуър се засягат последиците от брака върху правата, които произтичат от член 7²¹. Това дело се отнася до съпругата на турския работник, принадлежащ към легалния пазар на труда в Австрия. Тя го е последвала в тази държава членка. Две години по-късно двойката се развежда, но продължава да съжителства, което се доказва от обстоятелството, че след раздялата им се раждат четири деца. Макар впоследствие те да сключват повторно брак, това става доста след края на тригодишния период за придобиване на правата по член 7. Като постановява, че съпругата *не* е загубила правата си по този член, Съдът по същество не зачита последиците на развода върху нейното право да остане в съответната държава членка. Той отбелязва, че поведението на двойката е

20 — Поне съгласно акта за преюдициално запитване. Вж. бележка под линия 5 по-горе.

21 — Посочено по-горе в бележка под линия 16.

било „непрекъснато в съответствие с целта, стояща в основата [на член 7], а именно фактическо събирание на семейството в приемащата държава членка“²².

51. Ако тези съображения се приложат към лице в положение като на г-жа Pehlivan, не считам, че промяната в семейното ѝ положение би повлияла по какъвто и да е начин върху правата ѝ на основание член 7.

52. Вярно е, както посочва нидерландското правителство в писменото си становище, че в Решение по делото Еуър Съдът отбелязва и че компетентните национални органи не са поставили под въпрос правото на пребиваване на съпругата по време на периода на съжителство²³. Аз обаче считам, че това становище е било изразено инцидентно и не представлява част от основната обосновка на Съда по това дело, която се базира на непрекъснатото съжителство на съответната двойка.

53. Всички тези съображения ме водят до становището, че не може да бъде валидно наложено условие от вида, посочен във въпрос 1б, съгласно което националните органи могат автоматично да отнемат правото на пребиваване на член на семейството, който сключи брак по време на

тригодишния период за придобиване на правата по член 7.

54. Има ли причини, поради които да променя или да се отклони от това становище?

55. На първо място, фактът, че Съдът е постановил, че може да се вземе предвид Регламент № 1612/68²⁴ при тълкуването на член 7²⁵, оказва ли влияние върху обосновката, която изложих по-горе?

56. Не мисля, че ѝ влияе.

57. Съгласно член 10 от този регламент членовете на семейството, които имат право да се „настаняват“ заедно с работник, който е гражданин на държава членка, нает на работа на територията на друга държава членка, са: а) съпруг/а и техни низходящи, на възраст под 21 години или издържани от тях; и б) издържани роднини по възходяща линия на работника и на съпруг/а. Член 11 дава право на съпруга и на децата „на възраст под 21 години или

24 — Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, 1968 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11), съответно изменен. Считано от 30 април 2006 г., членове 10 и 11 от този регламент са отменени и заменени с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отмяната Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 2004 г., стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56, с поправка в ОВ L 229, 2004 г., стр. 35).

25 — Вж. Решение по дело Ayaz, посочено по-горе в бележка под линия 8, точка 45.

22 — Точка 34.

23 — Пак там, точка 35.

издържани от него“ правото да започнат дейност като заети лица в държавата членка, в която работи гражданин на държава членка. Прилагайки разпоредбите на тези членове към тълкуването на член 7 от Решение № 1/80, италианското правителство твърди, че лице, което е на 21 или повече години, не трябва да бъде класифицирано като член на семейството, освен ако не е издържано от въпросния работник²⁶.

58. Въпреки че Съдът взема предвид Регламент № 1612/68 при тълкуването на член 7 от Решение № 1/80, той също така подчертава, че използването на този регламент в подкрепа на тълкуването на член 7 е ограничено²⁷. По-специално член 10 от регламента предвижда безусловното право на членовете на семейството на гражданин на ЕС да се настаният с родителя, който работи в друга държава членка. Обратно, член 7 предвижда само ограничено право, което изисква най-малкото да е издадено разрешение за влизане и за пребиваване от националните органи на съответната държава. Докато член 11 от регламента позволява на членовете на семейството да започнат дейност като заети лица веднага, след като пристигнат, еквивалентното право съгласно член 7 е ограничено от изискването да се пребивава за период от три години в държавата членка, преди да

26 — В писменото си становище г-жа Pehlivan твърди, че по време на целия разглеждан период е на издръжка на родителите си. Едва когато се настанява отделно на 1 април 2005 г., тя получава обезщетение от службата за социална сигурност. Тъй като националният съд не поставя въпроса за статута на г-жа Pehlivan като издържано лице в акта за запитване и предвид становището ми във връзка с приложимостта на Регламент № 1612/68 към преюдициалните въпроси, няма да се спирам повече на този въпрос.

27 — Вж. Решение по дело Derin, посочено по-горе в бележка под линия 7, точка 68.

се започне такава дейност. Макар общият контекст на двете разпоредби да е сходен, това не се отнася за специфичния.

59. Отбелязвам също, че когато в делото Diatta от Съда е поискано да разгледа значението на думата „настаняват“ съгласно член 10 от регламента, той изрично постановява, че „изискването семейството постоянно да живее под един и същи покрив, не може да се изведе имплицитно [от регламента]“²⁸, докато Съдът налага точно това условие в случая на членовете на семейството на турски работник, които претендират права на основание член 7.

60. Следователно считам, че разликата между формулировката, целите и тълкуването на членове 10 и 11 от Регламент № 1612/68 и на член 7 от Решение № 1/80 е такава, че в конкретния случай първите разпоредби не предлагат подходящ ориентир за тълкуването на последната.

61. На второ място, италианското правителство твърди, че да се тълкува член 7 по начин, който не отразява точно разпоредбите на Регламент № 1612/68, би предоставило на ползващите се от член 7 лица по-благоприятно третиране, отколкото на подобните на тях лица от Европейския съюз. Член 59 от Допълнителния протокол не допуска тази последица.

28 — Решение от 13 февруари 1985 г. по дело Diatta (267/83, Recueil, стр. 567, точка 18).

62. Не споделям този възглед.

63. От съдебната практика личи ясно, че член 59 от Допълнителния протокол не може да се тълкува по този ограничителен начин. Вместо да се търси пълната равностойност по отношение на правата, предоставени на турски граждани, и правата, предоставени на граждани на Съюза, е необходимо да се вземе предвид общата рамка²⁹. Правата на турските граждани съгласно Решение № 1/80 в много отношения са по-ограничени от правата, предоставени като цяло на европейските граждани на основание правото на Европейския съюз³⁰. От тази гледна точка не счита, че тълкуването на член 7 по предложения от мен начин ще доведе до нарушаване на член 59.

64. На трето място, нидерландското правителство се позовава на Директива 2003/86³¹. То отбелязва, че разпоредбите на член 4, параграф 2, буква б) и на член 4, параграф 3 от тази директива, съгласно които държавите членки могат да разрешават на членове на семейството да влизат и да пребивават на тяхна територия, не обхващат сключилите брак деца на

кандидата за събиране на семейството³². Според посоченото правителство това означава, че законодателят, приемайки тази директива и като цяло по аналогия в по-широк план, счита, че понятието за събиране на семейството не би трябвало да се прилага към сключилите брак деца.

65. Отново не мога да разгледам като подходящ ориентир разпоредбите на този акт от общностното законодателство. Тъй като се отнася до упражняването на общото право на събиране на семейството от граждани на трети страни, пребиваващи на територията на държавите членки³³, неговото приложно поле е много-по-широко от това на член 7. Ето защо трябва да се очаква приложението му да е по-ограничително. Освен това член 3, параграф 4 от директивата изрично посочва, че не е в ущърб на по-благоприятни разпоредби, съдържащи се по-специално в „Двустрани [...] споразумения между Общността или Общността и нейните държави членки, от една страна, и трети страни, от друга“. Тези двустрани споразумения очевидно включват Споразумението за асоцииране и Решение № 1/80. Ако разпоредбите на последното са по-благоприятни, те ще имат превес.

66. На четвърто място, изводът ми засяга ли се от факта, както посочва германското правителство в писменото си становище, че Съдът тълкува изискването страните

29 — Вж. в този смисъл Решение по дело Derin, посочено по-горе в бележка под линия 7, точки 69—71.

30 — Вж. Решение от 7 юли 2005 г. по дело Aydınli (C-373/03, Recueil, стр. I-6181), точка 31. За по-подробен анализ на ролята на член 59 от Допълнителния протокол в контекста на член 7 вж. заключението ми по дело C-303/08, Vozkurt представено на същата дата като настоящото заключение, точки 48 и сл.

31 — Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 2003 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 164).

32 — Определен в член 2, буква в) от Директива 2003/86 като „гражданин на трета страна, пребиваващ законно в държава членка и кандидатстващ или членовете на семейството на който кандидатстват за събиране на семейството, за да се присъединят към него“.

33 — Член 1 от Директива 2003/86.

да живеят под един и същи покрив по начин, който позволява някои изключения относно необходимостта за действително съжителство на едно и също място?

административните условия), което приемащата държава може да наложи във връзка с понятието за законно пребиваване, е това за съжителството.

67. Не мисля, че това е така.

70. Не съм съгласна с това становище.

68. Вярно е, че в Решение по дело Kadiman³⁴ Съдът постановява, че обективни обстоятелства като разстоянието до работното място или до учебното заведение на члена на семейството биха могли да обосноват липсата на съжителство под един и същи покрив³⁵. Аз обаче не разглеждам това като отказ от изискването да има действително съжителство, доколкото е практически възможно. Тълкувам това по-скоро като показател за широтата в подхода на Съда към това понятие. С други думи, при необходимост ударението може да бъде по-скоро върху смисъла, отколкото върху формулировката на това изискване.

71. Ясно е, разбира се, че приемащата държава членка може да изисква членът на семейството да живее под един и същи покрив с турския работник, когото е последвал. Това е очевидното *материалноправно условие*, което може да бъде наложено и неизбежно произтича от практиката на Съда по този въпрос³⁶. Тъй като правото на достъп до заетост по член 7 възниква едва след изтичането на тригодишния период, националните органи трябва да имат възможност да налагат материалноправното условие за забрана на достъпа до заетост през референтния период.

69. На последно място, за изчерпателност следва да засегна въпроса за условията, които държавата членка може да налага, за да може даден член на семейството да „пребивава на законно основание“ по смисъла на член 7. В отговор на въпрос, поставен от Съда в съдебното заседание, Комисията изглежда твърди, че щом бъде взето решение за разрешаване на влизането, единственото условие (извън чисто

72. Следователно държавата членка може да изисква от члена на семейството да спазва *административни условия*, предназначени за контрол и проверка на изпълнението на тези две материалноправни условия: едновременно наличието на съжителство и липсата на заетост на члена на семейството. Считам също, че приемащата държава може да проверява през подходящи интервали от време дали основанията за предоставяне на първоначалното разрешение за влизане и за пребиваване наистина са били и продължават да са налице. В случая на лице, на което е разрешено да влезе в приемащата държава въз основа на обстоятелството, че то трябва да последва

34 — Посочено по-горе в бележка под линия 10.

35 — Вж. точка 42.

36 — Вж. точка 44 и сл.

своя или своята съпруг/а в тази държава (което очевидно не е така в настоящия случай), според мен би било основателно тази държава да наложи условия, предназначени за установяване, че бракът не е чисто фиктивен³⁷. Би било обосновано и административно условие, изискващо регистрация при съответните органи при пристигането и редовно подновяване на тази регистрация. Условието, изискващо членът на семейството да поднови разрешението си за пребиваване, когато то изтече, също ще е напълно обосновано.

74. С оглед на горепосочените съображения предлагам на Съда да отговори на въпрос 1б по следния начин: член 7, първа алинея, първо тире от Решение № 1/80 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да може да реши по време на определения в тази разпоредба тригодишен период, че ако член на семейството, който е допуснат на територията, сключи брак, той престава да черпи права на основание на тази разпоредба, дори ако продължава да живее при турския работник.

Въпроси 1а и 2

73. Смятам също, че би било обосновано държавата членка да налага условие, което бих нарекла „*условие за обществен ред*“, съгласно което членовете на семейството изпълняват правилата, свързани с обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве по време на пребиваването им. Това е отразено в член 14, параграф 1 от Решение № 1/80, който предвижда, че разпоредбите на раздел I от решението следва да се прилагат, „при условие че се спазват ограниченията, обосновани от съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве“. [неофициален превод]

75. Отговорът, който предлагам да се даде на въпрос 1б, сам по себе си е достатъчен, за да позволи на националния съд да реши относно правото на пребиваване на г-жа Pehlivan в Нидерландия. За изчерпателност ще отговоря и на въпроси 1а и 2.

37 — Не смятам за нужно да се позовавам на други актове от законодателството на Европейския съюз, тъй като считам, че би било погрешно това законодателство да се разглежда като ограничително по своя подход, но отбелязвам в това отношение, че член 16, параграф 4 от Директива 2003/86 позволява на държавите членки да „направят специална проверка, когато има достатъчно основания да се подозира, че е налице измама или [фиктивен] брак [...]“. Специална проверка може също така да се направи по повод на подновяване на разрешението/я за пребиваване на членове на семейството“.

76. С тези въпроси националната юрисдикция иска да установи по същество дали националните компетентни органи могат да оспорят право на пребиваване, за което се твърди, че е придобито по силата на член 7, след изтичането на тригодишния период за придобиване на права, който се изисква съгласно този член.

Положението преди изтичането на тригодишния период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире

77. Въпроси 1а и 2 само непряко повдигат въпроса за обстоятелствата, при които приемащата държава членка може да експулсира член на семейството, комуто е било разрешено да влезе в приемащата държава като член на семейството, но още *не* е придобил права по силата на член 7, първа алинея, първо тире. Въпросът обаче е широко обсъден в писменото становище на г-жа Pehlivan и отново в съдебното заседание. Ето защо ще го засегна накратко.

78. Тук отново доводите са поляризирани. Помолена в съдебното заседание да изясни позицията си, Комисията посочва, че щом членът на семейството е получил разрешение да влезе на територията на държава членка по силата на член 7, държавата членка не би могла да го експулсира при никакви обстоятелства. Единствената санкция, която би могла да бъде наложена, е от административен характер. Правителствата на държавите членки възприемат обратното становище, като поддържат, че всяко нарушение на валидно наложени от приемащата държава условия може да доведе до експулсиране.

79. Не мога да се съглася с нито едно от тези становища.

80. В точки 71—73 по-горе посочих условията, които считам, че приемащата държава може валидно да наложи. Разделих ги в три категории: материалноправни, административни и свързани с обществения ред.

81. Не виждам основателна причина, поради която държава членка да не експулсира член на семейство, който ясно и непоправимо нарушава материалноправно условие. Това лице се проявява като явно негодно да спази своята част от ангажиментите, върху които се основава правото на пребиваване. Това обаче важи, при условие че се спазват изискванията на Европейската конвенция за правата на човека³⁸. От страна на г-жа Pehlivan се посочва, че експулсиране в нарушение на тази насока в съдебната практика не би могло да бъде валидно. Споделям това становище.

82. Относно административните условия всяка санкция за нарушение трябва да бъде съразмерна. Така в Решение по дело Ergat³⁹ Съдът посочва, че „във [връзка с правомощието на държавите членки да санкционират нарушението на административни

38 — Г-жа Pehlivan се позовава на член 8 от Конвенцията относно правото на зачитане на семейния живот, и поспециално на Решение на Европейския съд по правата на човека от 21 декември 2001 г. по дело Sen/Нидерландия, жалба № 31465/46. Съгласна съм, че тази насока в съдебната практика на посочения Съд е релевантна за лице, намиращо се в нейното положение.

39 — Решение от 16 март 2000 г. по дело Ergat (C-329/97, Recueil, стр. I-1487), точки 56 и 57.

задължения], от установената съдебна практика относно неспазването на формалните изисквания за установяване на право на пребиваване на лице, което се ползва от закрилата на общностното право, следва, че макар държавите членки да имат право да налагат за неспазването на тези разпоредби санкции, които са сходни на санкциите за леки нарушения, извършени от техните собствени граждани, при все това те нямат право да налагат непропорционална санкция, която би създавала пречка пред това право на пребиваване [...]“. По-нататък Съдът отбелязва, че „това важи по-специално в случай на присъда за лишаване от свобода и, a fortiori, за експулсиране, което обезсилва самото право на пребиваване, предоставено и гарантирано от Решение № 1/80 [...]“.

83. Що се отнася до неспазването на условията, свързано с обществения ред, трябва да се приложи член 14, параграф 1 от Решение № 1/80. Трябва да се спазят изискванията, посочени в съдебната практика във връзка с прилагането на това условие⁴⁰. И в този контекст трябва да се спазва принципът на пропорционалност. Казано по-просто, ако член на семейството бъде осъден за относително малко превишаване на скоростта, последващите постъпки за експулсирането му биха се оказали напълно непропорционални.

40 — За по-гълен анализ на член 14, параграф 1 от Решение № 1/80 и на съдебната практика по него вж. заключението ми по дело C-303/08, *Bozkurt*, представено на същата дата като настоящото заключение, точки 73 и сл.

84. Изчерпателността налага на този етап също да се занимаем с въпроса за правната сигурност. Този принцип изисква действието на правните норми да е ясно, точно и предвидимо, по-специално когато те могат да имат отрицателни последици за физическите лица. Въпросът е обсъден доста подробно в съдебното заседание и във всеки случай заслужава отговор.

85. Въпреки че г-жа Pehlivan е била длъжна да информира незабавно националните органи за своя брак, тя прави това едва през май 2002 г., т.е. около 16 месеца след сключването му⁴¹.

86. Тя посочва в съдебното заседание, че ако правото ѝ на влизане в Нидерландия се основаваше на семейното ѝ положение, това щеше да е ясно отбелязано в разрешението ѝ за пребиваване, издадено при влизането. Тогава щеше да е ясно — имплицитно, ако не по-друг начин, че промяната в семейното ѝ положение би трябвало да бъде съобщена на компетентните органи. При все това, както схващам положението на г-жа Pehlivan (и не ми е известно никой от другите страни да е твърдяла друго в съдебното заседание), значението на нейното положение като неомъжено лице не е отразено никъде върху разрешението за пребиваване, което ѝ е издадено при влизането ѝ в Нидерландия.

41 — Вж. точка 18 по-горе.

87. По-скоро изглежда, че изискването г-жа Pehlivan да съобщи за промяната в положението си трябва да се изведе от Vc 2000, и по-специално от част B2/8.3 от инструкцията⁴². От този документ всъщност се вижда, че подобно положение възниква и когато съответното лице роди дете, както се случва с г-жа Pehlivan през въпросния тригодишен период. Vc 2000 е обемен документ. Той не е част от националното законодателство, което урежда правото на пребиваване. Той е описан от нидерландското правителство по време на съдебното заседание като „административен документ“, съдържащ указания, от които да се ръководят длъжностните лица при прилагане на закона. Доколкото ми е известно, не е изтъкнат нито един сериозен намек, според който не би било изключително трудно и дори невъзможно за лице без специални познания като г-жа Pehlivan да си го набави и да разбере съдържанието му.

88. При това положение не виждам как би могло основателно да се предположи, че г-жа Pehlivan е трябвало да знае, че трябва да съобщи за своя брак на нидерландските органи. Фактът, че не ѝ е било обяснено, че е била длъжна да направи това, изцяло противоречи на изискването за правна сигурност. Липсва яснота и точност в съдържанието на документ (Vc 2000), който на практика е недостъпен за лице без специални познания в положението на г-жа Pehlivan. Следователно в това

отношение е бил нарушен принципът на правна сигурност.

Положението след изтичането на тригодишния период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире

89. Разглеждам този въпрос абстрактно — предвид приетата от мен гледна точка той не засяга положението на г-жа Pehlivan. Да предположим, че е изтекъл тригодишният период, посочен в член 7, първа алинея, първо тире. По време на посочения период съответният член на семейството нарушава едно от прилагачите се към пребиваването му условия, но приемащата държава научава за нарушението едва по-късно. Може ли държавата членка да предприеме с обратна сила действия по отношение на нарушението? По-специално може ли приемащата държава да експулсира съответното лице? Релевантен ли е доводът, че държавата членка действа прекалено късно?

90. Всяка от държавите членки, представили писмени становища, счита, че моментът на оспорване от националните органи не е релевантен.

91. От своя страна, г-жа Pehlivan и Комисията смятат обратното. Щом изтече тригодишният период, съответният член на семейството придобива права по силата на член 7, които са самостоятелни и вече не могат да бъдат оспорени.

42 — Цитирана по-горе в точка 15.

92. Не мисля, че това може да е вярно.

93. Член 7, първо тире изисква съответният член на семейството да е „пребивава[А] на законно основание в същата държава членка най-малко три години“. Следователно критерият не е дали въпросното лице е пребивавало, а дали е пребивавало на законно основание. Смятам, че с този израз авторите на Решение № 1/80 са искали да предвидят, че лицето трябва да е изпълнило материалноправните условия, свързани с правото му на пребиваване, към момента на влизането му на територията на съответната държава членка и при всяко последващо подновяване на това право на пребиваване. Не е възможно дадено лице да придобива права единствено и само като пребивава на територията на тази държава.

94. Съдът не се е произнасял по този въпрос във връзка с член 7. Подобен въпрос обаче възниква в Решение по дело Kol⁴³ във връзка с член 6 от Решение № 1/80, където се обсъжда тълкуването на израза „легална заетост“ съгласно този член. Съдът постановява, че работникът не може да придобива на основание на този член права през период, по отношение на който е направил неверни изявления. Затова разрешението му за пребиваване вероятно е щяло да бъде отнето след откриване на неверните изявления⁴⁴.

95. Нищо в преюдициалното запитване обаче не подсказва, че в случая на г-жа Pehlivan има измама. По-специално нищо не показва, че бракът е фиктивен. Нито може да се каже, че е имало несъобщаване на сведения, предвид становището, което изразих в точка 88 по-горе. В своето становище германското правителство посочва, че това несъобщаване свидетелства за измама. Не виждам основание в това твърдение и следователно го отхвърлям.

96. Г-жа Pehlivan поддържа, че принципът на оправданите правни очаквания не допуска държава членка да отмени правото на пребиваване след изтичане на тригодишния период. Оправданите правни очаквания на даден член на семейството обаче се състоят в това, че той с основание може да се позове на правата си по член 7, първо тире след три години законно пребиваване. Следователно считам съображенията на г-жа Pehlivan за неправилни.

97. Въпрос 2 се отнася до това, има ли „друг принцип на Европейското право“, който не би допуснал компетентните национални органи да оспорят право на пребиваване, за което се твърди, че е придобито по силата на член 7, след изтичането на тригодишния период за придобиване на права, който се изисква съгласно този член.

43 — Посочено по-горе в бележка под линия 9.

44 — Точка 26.

98. Вече посочих по-горе изискването за съответствие с Европейската конвенция за правата на човека и основните принципи на пропорционалност, правна сигурност и оправдани правни очаквания. Всички тези фактори могат да ограничат свободата на националните органи да предприемат определени действия при определени обстоятелства. Според мен те не засягат принципа, според който това разрешение за пребиваване може да бъде оспорено след изтичането на тригодишния период.

отговорът, който предлагам, е, че член 7, първа алинея от Решение № 1/80 допуска след изтичането на тригодишния период за придобиване на права, който се изисква съгласно този член, компетентните национални органи да оспорват право на пребиваване, за което се твърди, че е придобито по силата на член 7.

Въпроси 3а и 3б

99. Както е посочено в точка 75 по-горе, мисля, че отговорът, който предлагам на въпрос 1б, е достатъчен, за да позволи на националния съд да реши относно правото на пребиваване на г-жа Pehlivan в Нидерландия. В случай че Съдът обаче сметне за необходимо да разгледа въпроси 1а и 2,

100. Предвид отговорите, които предлагам на въпроси 1 и 2, не е необходимо да се разглеждат тези въпроси.

Заключение

101. Ето защо предлагам на Съда да отговори на отправените от Rechtbank 's-Gravenhage преюдициални въпроси, както следва:

„1) На въпрос 1б следва да се отговори, че член 7, първа алинея, първо тире от Решение № 1/80 на Съвета по асоцииране ЕИО—Турция трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да може да реши по време на определения в тази разпоредба тригодишен период, че ако член на

семейството, който е допуснат на територията, сключи брак, той престава да черпи права на основание на тази разпоредба, дори ако продължава да живее при турския работник.

- 2) В случай че Съдът прецени за необходимо да се произнесе по въпроси 1а и 2, отговорът на тези въпроси е в смисъл, че член 7, първа алинея от Решение № 1/80 допуска след изтичането на тригодишния период за придобиване на права, който се изисква съгласно този член, компетентните национални органи да оспорват право на пребиваване, за което се твърди, че е придобито по силата на член 7.

- 3) “Във всеки случай не е необходимо да се отговаря на въпрос 3а или въпрос 3б.